

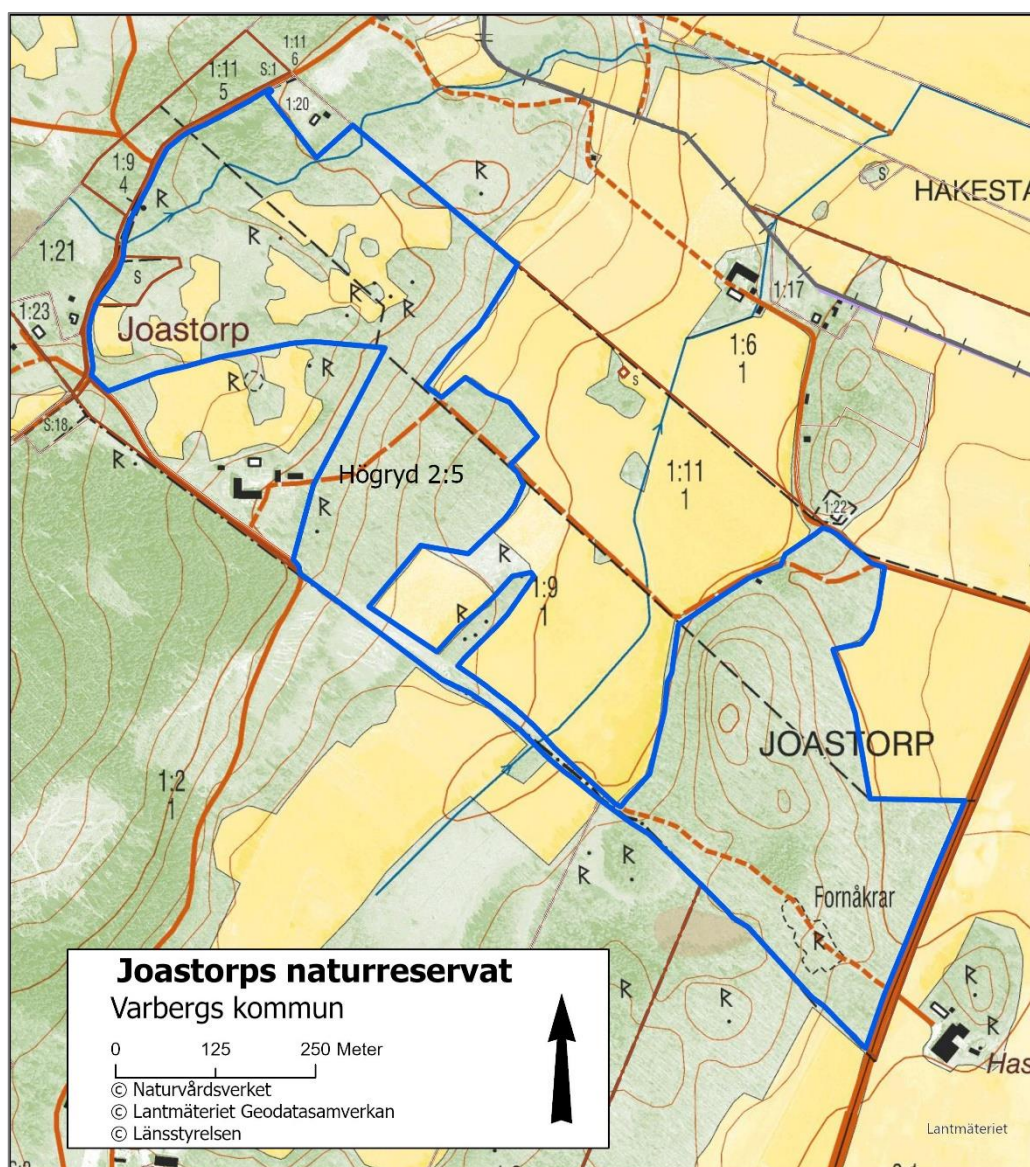

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Beslut
2024-11-13

1 (14)
511-6102-21

Bildande av Joastorps naturreservat i Varbergs kommun.

Postadress
301 86 HALMSTAD

Besöksadress
Slottsgatan 2

E-post
Halland@lansstyrelsen.se

Telefon
010 – 224 30 00

2024-11-13

511-6102-21

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte, skäl och föreskrifter enligt nedan.

Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Joastorps naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer samt att skydda, återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Ek- och bokskogar, lövsumpskogar, naturlig hydrologi och områdets kulturpräglade naturmiljöer såsom trädklädd betesmark och öppen kulturpräglad betesmark ska gynnas i naturreservatet.

Naturreservatets skogar ska bevara och utveckla strukturer och funktioner som är viktiga för den biologiska mångfalden, såsom hög, kontinuerlig tillgång av död ved i olika nedbrytningsstadier, gamla eller senvuxna träd samt olikåldrighet i trädskiktet. Skogsmiljöer ska bevaras och utvecklas både genom fri utveckling och genom naturvårdande skötselinsatser.

Reservatet ska vara tillgängligt för rekreation och friluftsliv i den mån områdets biologiska värden inte hotas.

Syftet ska nås genom att:

- betesmarken sköts med årlig betesdrift samt vid behov med städning, betesputsning, slåtter och bränning
- land- och vattenmiljöerna skyddas mot exploatering och produktionsskogsbruk,
- gran avvecklas och röjs fortlöpande,
- solitära ädellövträd som hotas av igenväxning friställs,
- åtgärder för att gynna förnygring av ädellövträd kan genomföras,
- ringbarkning och veteranisering kan genomföras,
- skötsel som syftar till att bevara eller restaurera brynmiljöer kan genomföras,

2024-11-13

511-6102-21

- främmande arter bekämpas om de riskerar att skada de naturvärden som reservatet avser att bevara,
- området i övrigt lämnas för fri utveckling så att mängden död ved och inslaget av gamla träd ökar,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet.
- information om områdets naturvärden tillgängliggörs och anläggningar för friluftslivet iordningsställs och underhålls

Skälen för beslutet

Området utgörs av ädellövskog och kulturpräglad betesmark med höga natur- och kulturvärden. Dokumenterade värden finns bland skalbaggar, kärlväxter och kryptogamer.

Naturvärdena kan skadas av skogsbruksåtgärder som avverkning och gallring, av fysisk exploatering, av förändrad hydrologi samt av konkurrens från gran och främmande arter.

De viktigaste åtgärderna för att bevara naturvärdena är att skydda området mot produktionsskogsbruk och exploatering samt att hålla efter gran.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § MB, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservat, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att inom området:

1. uppföra byggnad, anordning eller anläggning,
2. uppföra mast eller antenn samt anlägga luft- eller markledning,
3. anlägga väg,
4. borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
5. dika, dämna, dikesrensa eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi. Med Länsstyrelsen tillstånd är det dock tillåtet att underhålla dike enligt bestämmelserna i 11 kap. 17 § miljöbalken under förutsättning att diket är lagligt anlagt.
6. anordna upplag, tippa eller fylla ut,
7. kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
8. avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,

9. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
10. plöja, harva eller på annat sätt bryta vegetationstäcket,
11. utfodra vilt,
12. framföra motordrivnet fordon annat än på bilväg

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

13. tillskottsutfodra betesdjur,
14. anordna läggerverksamhet, tävlingar eller andra arrangemang,
15. sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
16. inplantera för området främmande arter samt att
17. utföra undersökningar som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

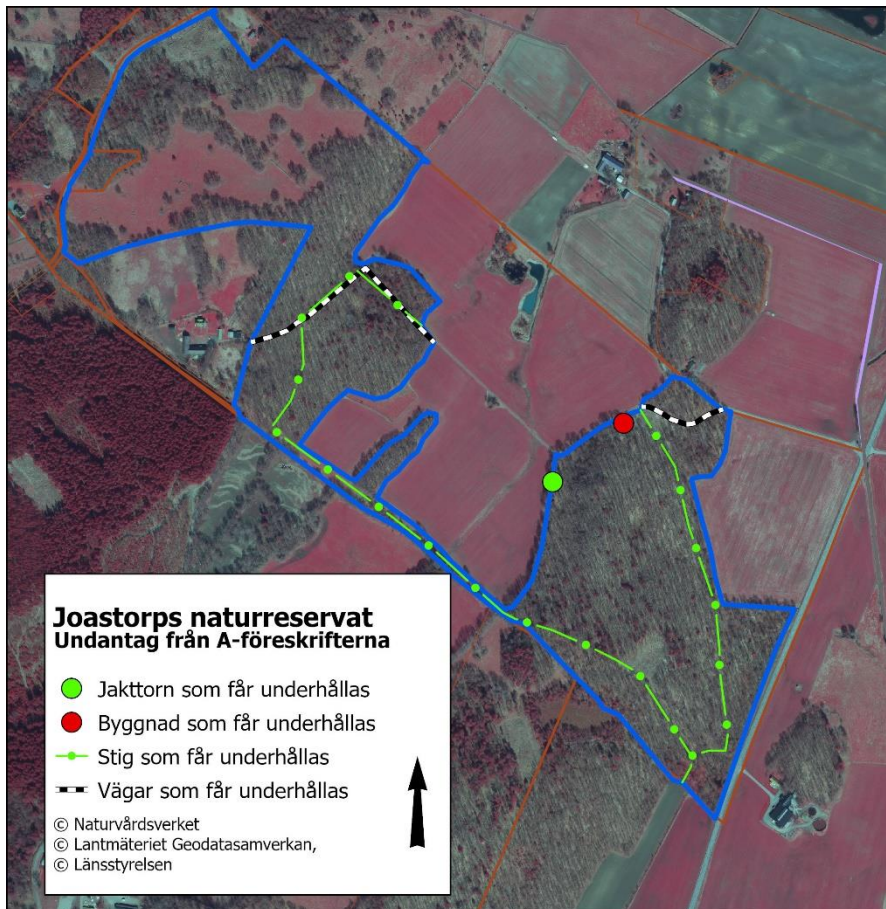
- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna B 1-8.
- b) underhåll av byggnad och jakttorn markerade på karta 1,
- c) underhåll av den väg och den stig som markerats på karta 1 under förutsättning att:
 - inget material tillförs området som kan innehålla för området främmande arter eller förorenande ämnen,
 - överskottsmassor och överblivet material forslas ut ur naturreservatet,
- d) akuta reparationsåtgärder¹ på ledningar. Undantaget omfattar inte förebyggande röjning av ledningsgator, planerat byte, flytt av ledningar eller andra åtgärder som kan planeras. Vid åtgärderna ska skador på mark, stigar, stängsel och friluftsanordningar undvikas, men om de uppstår ska de återställas så fort som möjligt, dock senast inom 3 månader.

¹Vid drift, underhåll och akuta reparationer får motordrivna maskiner och fordon köras och parkeras i, till och från ledningsgatan. Träd och buskar får fällas och beskåras i ledningsgatan i den utsträckning som krävs för elsäkerheten. Länsstyrelsen upplyser om att det kan finnas träd med höga naturvärden i ledningsgatan, varför en noggrann bedömning bör göras av hur mycket åtgärder som är nödvändiga.

2024-11-13

511-6102-21

- e) underhåll av ledningar inkl. ledningsgator¹ under förutsättning att:
- markskador minimeras och eventuellt uppkomna skador repareras,
 - inget material tillförs området som kan innehålla för området främmande arter eller förorenande ämnen,
 - överskottsmassor och överblivet material forslas ut ur naturreservatet,
 - åtgärder genomförs under perioden 1 september - 31 mars,
 - en, hassel, nypon, slån, apel och hagtorn ska sparas om de inte utgör hinder för elsäkerheten eller ledningsunderhåll,
 - framkomlighet på stigar inte har försämrats när arbetet har avslutats,
 - all ved lämnas inom reservatet men ska tas bort från stigar och betesmarker,
 - hänsyn tas till betesdjur, stängsel och friluftsanordningar och att
 - informationsskyltar sätts upp vid reservatets parkeringsplatser innan åtgärder påbörjas, om åtgärderna tar minst två dagar. Dessa ska innehålla information om vad som görs och telefonnummer till kontaktperson. Skyltarna ska tas ner direkt efter det att åtgärden avslutats.
- f) snitsling och skyltning vid jakt under förutsättning att dessa avlägsnas senast ett dygn efter avslutad jakt.
- g) nedtagning av grenar som sträcker sig över åkermark och att kapa träd som fallit över åkermark eller väg. All ved ska flyttas till reservatet.

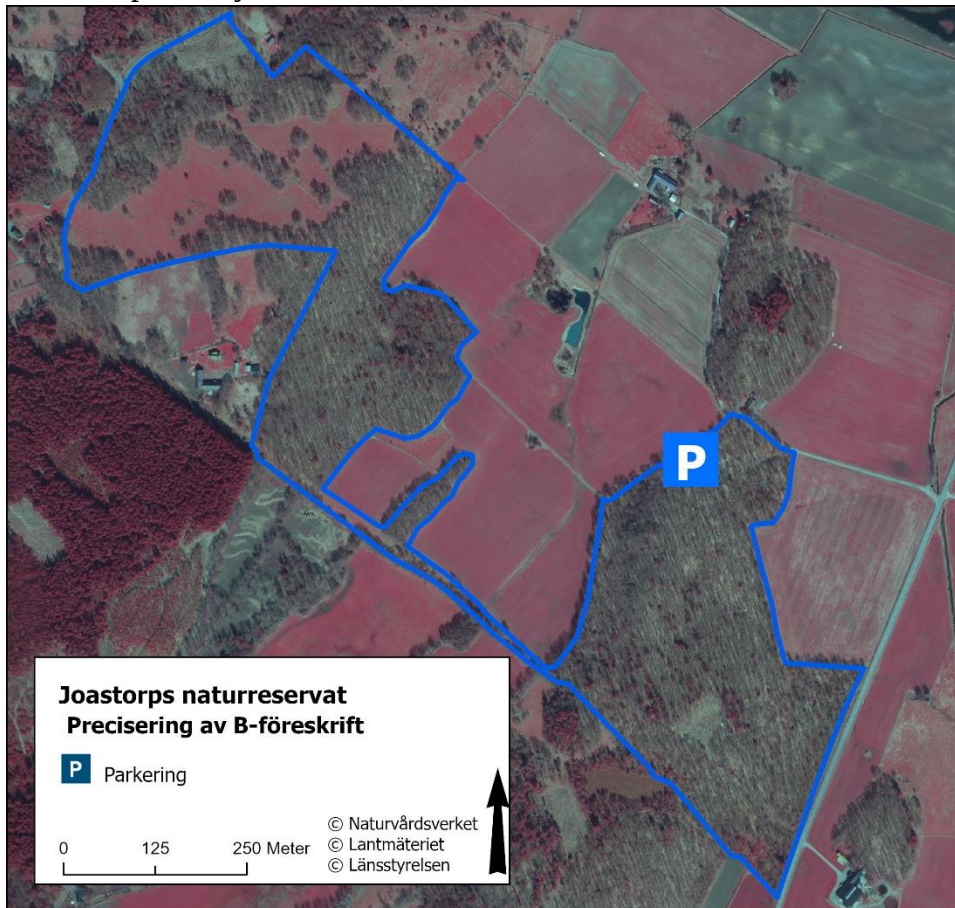
Karta 1: Kartan visar var i området vissa undantag från A-föreskrifterna gäller.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla åtgärder inom området enligt följande:

1. utmärkning av naturreservatets gräns, enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. anläggning och underhåll av friluftslivsanordningar exempelvis parkeringsplats, toaletter, markerade stigar och informationsskyltar,
3. naturvårdande skötsel av skog
 - a) fällning, röjning, ringbarkning av gran och bok, vid behov kan även andra trädslag vara aktuella,
 - b) veteranisering², brunnshuggning, skapande av högstubbar, lågor och hålträd,

² Veteranisering: mekanisk åverkan eller bearbetning på träd för att påskynda åldrande och skapande av sådana trädstrukturer som främst uppträder på gamla träd.

- c) sådd och plantering av ek och blommande träd och buskar och användande av stängsel och hägn som skydd för plantor,
4. uppläggning av död ved i faunadepåer, samt anläggning av mulmholkar, ekoxekomposter och liknande konstruktioner för att gynna skyddsvärda arter,
 5. betesdrift, stängsling, slåtter, bränning, hamling samt grävning och markbearbetning för att skapa bar sand/jord,
 6. bekämpning av främmande arter,
 7. utsättning av hotade arter där utsättningar krävs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet samt
 8. undersökningar och dokumentation av friluftsliv, mark, vatten samt växt-, svamp- och djurliv.

Karta 2: Kartan visar var i området vissa B-föreskrifter gäller.

2024-11-13

511-6102-21

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservat samt om ordningen i övrigt inom naturreservat (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).
Inom naturreservatet är det förbjudet att:

- 1 skada levande eller döda träd, buskar och grenar,
- 2 skada, plocka eller samla in mossor, lavar eller svampar annat än enstaka exemplar. Det är dock tillåtet att plocka matsvamp,
- 3 sätta upp tavla, affisch, skylt, snitsel eller göra inskrift,
- 4 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg eller parkera annat än på anvisad plats,
- 5 ha hund okopplad,
- 6 ha husvagn eller husbil parkerad i reservatet kl. 22-06.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

- 7 anordna lägerverksamhet, tävlingar eller andra arrangemang,
- 8 utföra undersökningar som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön. Detta krav om tillstånd gäller dock inte vid insamling och dödande av ryggradslösa djur om insamlingen krävs för att en säker artbestämning ska kunna ske, den görs manuellt genom plockning, håvning eller motsvarande (alltså ej med fällor) och den görs utan att bark, ved eller andra substrat skadas. Kravet om tillstånd gäller inte heller plockning av växter, bär eller matsvamp.
- 9 inplantera för området främmande arter.

Upplysningar:

Om föreskrifterna

A-föreskrifterna gäller för åtgärder och verksamheter som genomförs med stöd av äganderätt eller andra juridiska rättigheter, t.ex. nyttjanderätt och servitut. I det fall en åtgärd som enligt lag enbart får utföras av en rättighetsinnehavare, utförs av en person som saknar rättighet, omfattas denna person av de förbud som meddelas i A-föreskrifterna. Således gäller A-föreskrifterna till exempel för alla personer som röjer sly eller avverkar i reservatet, eftersom en sådan åtgärd endast får utföras av rättighetsinnehavare (eller av annan efter medgivande från rättighetsinnehavare).

C-föreskrifterna gäller för allmänheten. Föreskrifterna riktar sig även till markägaren och andra med särskild rätt till fastigheten då dessa utövar aktivitet som inte är knutet till dessa rättigheter.

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken (C-föreskrifterna) träder i kraft den 14 december 2024 oavsett om beslutet överklagas.

I föreskrift A1 i detta beslut förbjuds uppförande av ny byggnad eller anläggning. Byggnader och jaktorn räknas som nya om de inte är markerade i karta 1.

Andra bestämmelser

Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

16 § lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Under tiden den 1 mars-20 augusti ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fornlämning.

7 kap. 13-18h §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör de delar av reservatet som ligger inom 100 meter från sjöar och vattendrag. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av

2024-11-13

511-6102-21

vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

1 § terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas, och i många fall även att fortplantningsområden och viloplatsar är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräldjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta, och dessutom ett urval av andra organismer. Flodpärlmussla är fredad enligt förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (SFS 1994:1716).

12 kap. 6§ miljöbalken

För verksamheter och åtgärder som kan ändra naturmiljön väsentligt krävs samråd med Länsstyrelsen, i de fall verksamheten eller åtgärden inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Inom reservat kan t ex underhåll av ledningsgator eller vägar omfattas av samrådsplikt.

Artikel 7 i Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) nr 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter: Invasiva främmande arter av unionsbetydelse får inte avsiktligt tillåtas reproducera sig, växa eller odlas.

Hur man överklagar

Eventuellt överklagande skickas till halland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange vilket beslut som överklagandet gäller, t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs.

För att överklagandet ska kunna prövas måste det komma in till Länsstyrelsen senast den 13 december 2024. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Regeringen för prövning.

Kungörelse av beslut

Detta beslut kommer att kungöras i ortstidning och i länets författningssamling enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt MB m.m.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av området

Joastorp är ett spännande område med skogsklädda berg i sydost, skogsbete med en sumpskog i de centrala delarna och vackra naturbetesmarker i nordväst. En ovanligt bred och vacker fägata sammanlänkar skogsbetet med de skogsklädda bergen. Framförallt i de nordvästra delarna är området mycket rikt på fornlämningar och man ser tydliga spår av brukande långt tillbaka i tiden, ett kulturlandskap full av historia att berätta. Den fossila åkermarken består av minst ett hundratal röjningsrösen, terrasskanter, stensträngar, stenmurar mm. Trädskiktet domineras nästan helt av ek, med inslag av bok, björk, fågelbär och al i brynen och i fägatan finns rönn, apel, slån, hagtorn mm. I naturbetesmarken är ekarna grova och vidkroniga med mulmhål, i skogsbetet står de tätt och har blivit höga och rakstammiga, i den bergiga delen är de främst krattiga och senvuxna med stort inslag av död ved, både stående och liggande. I den sistnämnda delen finns det även en flackare del med grövre ekar som stått lite öppnare en gång i tiden. Det finns tre områden med tidigare granplanteringar som nu är avverkade. Vid en skalbaggsinventering 2019 visade det sig finnas ett flertal naturvårdsintressanta och rödlistade arter. Det finns också en del naturvårdsintressant i kryptogam- och kärfloran.

Joastorp ligger endast några kilometer från riksintresset Åkulla bokskogar med 14 naturreservat av ädellöv, det blir därmed ett fint komplement till områdets värdefulla natur.

Uppgifter om reservatet

Namn	Joastorps naturreservat
Kommun	Varberg
Distrikt	Sibbarp
Reservatet bildades år	2024
Areal	32,9 hektar
Lägesbeskrivning	18 km nordost om Falkenberg
Mittkoordinater SWEREF 99 TM	N 6324380 E 353838
Naturgeografisk region	Region 10. Södra Hallands kustland
Naturvårdsregister-ID	2057881
Fastigheter och marksamfälligheter	Högyrd 2:5, Joastorp s:3
Markägarkategori	Privat
Förvaltare	Länsstyrelsen

Ärendets handläggning

Markägaren inkom i juli 2021 med en intresseanmälan för områdesskydd. Avtal skrevs i februari 2023.

Under sommar och höst 2024 skickades förslag till beslut ut på remiss till myndigheter, markägare och markgrannar i området. I bilaga 3 redovisas de inkomna remissvaren samt hur Länsstyrelsen bemött dem.

Länsstyrelsens bedömning*Val av område och skyddsform*

Området utgörs till stor del av hedekskog med gamla, senvuxna ekar och skyddsvärd kryptogamflora och skalbaggsfauna. Värdekärnorna utgörs av en nyckelbiotop med näringsfattig ekskog, samt 2 naturvärdesobjekt varav det ena är en sumpskog och det andra ekskog med inslag av bok. Området rymmer också välhävdade betesmarker med tydliga spår av gammalt brukande och skogsbete där eken dominerar.

Reservatet ligger inom värdetrakt för ädellövskog (4 - Hallands mellanbygd) och utgörs till stor del av ädellövskog som är en prioriterad skogstyp enligt Nationell

2024-11-13

511-6102-21

strategi för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017). Hedekskogarna inom reservatet bedöms ha höga naturvärden på beståndsnivå. Sammantaget gör detta att området är prioriterat för skydd enligt den nationella strategin för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017).

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Även exploateringar utanför reservatets gränser kan i vissa fall vara negativa för natur- eller upplevelsevärden.

Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen "Levande skogar", "Ett rikt växt och djurliv", och "Ett rikt odlingslandskap".

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Joastorp ligger inom riksintresse för kulturminnesvård (3 kap.6 § MB, Ätradalen N19), samt som område med särskilda hushållningsbestämmelser (4 kap. MB). Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, att avgränsningen av området, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Medverkande i beslutet

Detta beslut har fattats av landshövding Anders Thornberg. I handläggningen av ärendet medverkade naturvårdsdirektör Henrik Martinsson,

antikvarie Jenny Nord, antikvarie Lena Berglund och naturvårdshandläggare
Sindy Gullberg. Den sistnämnda har varit föredragande.

Anders Thornberg

Sindy Gullberg

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Bilaga 1 Skötselplan

Bilaga 2 Rödlistade och regionalt intressanta arter

Bilaga 3 Sammanställning av inkomna remissvar

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Skötselplan för Joastorps naturreservat

i Varbergs kommun

Titel: Skötselplan för Joastorps naturreservat i Varbergs kommun

Diarienummer: 511-6102-21

Författare: Sindy Gullberg

Kartor: © Länsstyrelsen Halland © Lantmäteriet Geodatasamverkan © Naturvårdsverket

Förord

Skötselplanen riktar sig främst till reservatets förvaltare och är utformad så att syftet med reservatet ska kunna uppnås. Reservatet är indelat i skötselområden, och i varje skötselområde beskrivs hur området ser ut idag, vilka kvaliteter man vill ha, och vilka åtgärder som kan behövas. Skötselplanen har en hög ambitionsnivå, men då förvaltarens resurser styrs av politiska beslut är det inte säkert att alla åtgärder kan genomföras. Till hjälp för förvaltaren har därför en prioritering av åtgärderna gjorts.

Innehållsförteckning

Förord.....	1
1. Syfte	3
2. Beskrivning av området.....	3
2.1 Markslag, naturtyper och arter.....	3
2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt naturförhållanden	6
2.3 Beskrivning av bevarandevärden.....	7
2.4 Referenser	10
3. Skötsel av området	11
3.1. Generella riktlinjer.....	11
3.2 Skötselområden	12
4. Friluftsliv och turism	15
Beskrivning.....	15
Mål.....	15
Åtgärder	16
5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning	16
6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	16
7. Kartor	17
7.1 Översiktskarta	17
7.2 Skötselkartor	18
Siffrorna anger avdelningsnummer	18
7.3 Naturtypskarta	20
7.4 Målnaturtypskarta	21
7.5 Naturtyper enligt Natura 2000	22
7.6 Historisk karta.....	23
7.7 Friluftsliv	24

1. Syfte

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer samt att skydda, återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Ek- och bokskogar, lövsumpskogar naturlig hydrologi och områdets kulturpräglade naturmiljöer såsom trädklädd betesmark och öppen kulturpräglad betesmark ska gynnas i naturreservatet.

Naturreservatets skogar ska bevara och utveckla strukturer och funktioner som är viktiga för den biologiska mångfalden, såsom hög, kontinuerlig tillgång av död ved i olika nedbrytningsstadier, gamla eller senvuxna träd samt olikåldrighet i trädskiktet. Skogsmiljöer ska bevaras och utvecklas både genom fri utveckling och genom naturvårdande skötselinsatser.

Reservatet ska vara tillgängligt för rekreation och friluftsliv i den mån områdets biologiska värden inte hotas.

Syftet ska nås genom att:

- betesmarken sköts med årlig betesdrift samt vid behov med städning, betesputsning, slåtter och bränning
- land- och vattenmiljöerna skyddas mot exploatering och produktionsskogsbruk,
- gran avvecklas och röjs fortlöpande,
- solitära ädellövträd som hotas av igenväxning friställs,
- åtgärder för att gynna föryngring av ädellövträd kan genomföras,
- ringbarkning och veteranisering kan genomföras,
- skötsel som syftar till att bevara eller restaurera brynmiljöer kan genomföras,
- främmande arter bekämpas om de riskerar att skada de naturvärden som reservatet avser att bevara,
- området i övrigt lämnas för fri utveckling så att mängden död ved och inslaget av gamla träd ökar,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet.
- information om områdets naturvärden tillgängliggörs och anläggningar för friluftslivet iordningsställs och underhålls

2. Beskrivning av området

2.1 Markslag, naturtyper och arter

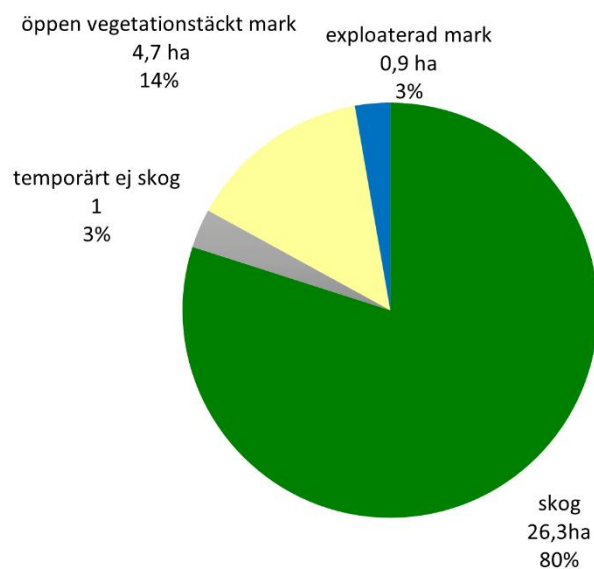
Indelning enligt marktäckedata

Nedan presenteras indelning i naturtyper och arealer av dessa enligt Naturvårdsverkets marktäckedata, som är en satellitbaserad naturtypskartering. Vissa kvalitetsförbättringar av arealerna har gjorts efter fältbesök.

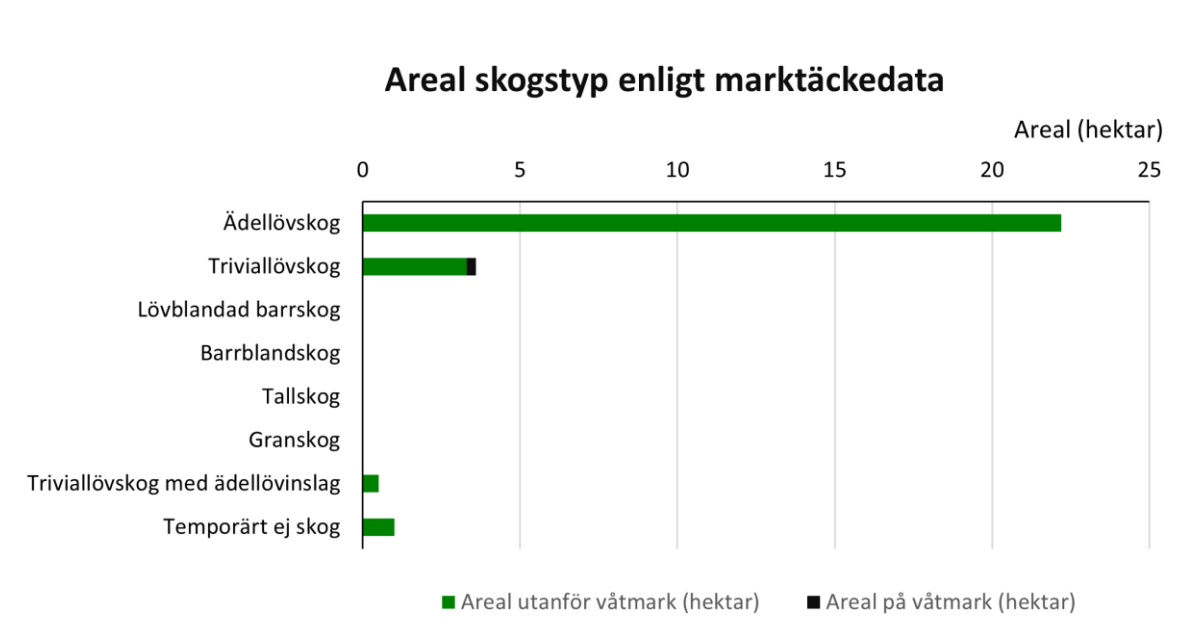
Tabell 1 Arealen av olika naturtyper enligt marktäckedata.

Naturtyper (marktäckedata)	Areal utanför våtmark (hektar)	Areal på våtmark (hektar)	Total areal (hektar)
Ädellövskog	22,2	-	22,2
Triviallövskog	3,3	0,3	3,6
Triviallövskog med ädellövinslag	0,5	-	0,5
Temporärt ej skog	1	-	1
Övrig öppen mark med vegetation	4,7	-	4,7
Exploaterad mark	0,9	-	0,9
Totalt skogsmark	-	-	27,3
Totalt produktiv skogsmark	-	-	27,3
Totalt all mark	-	-	32,9

Marks lag i reservatet

Figur 1 Fördelningen av olika marks lag inom reservatet enligt Naturvårdsverkets marktäckedata.

Figur 2 Arealen av olika skogstyper i reservatet enligt Naturvårdsverkets marktäckedata.

Arter och naturtyper av Natura 2000-typ

Natura 2000-habitat	Areal (hektar)
9190 Näringsfattig ekskog	20,6
9070 Trädklädd betesmark	3,5
6270 Silikatgräsmark	6,7
Totalt	30,8
Natura 2000-arter	
spillkråka – A236	

Rödlistade och regionalt intressanta arter

9 rödlistade och 31 regionalt intressanta arter, se förteckning i bilaga 2 till beslutet om naturreservat.

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt naturförhållanden

Området är relativt oförändrat om man ser 100 år bakåt i tiden, även då fanns det både skog och betes- och åkermark i ungefär samma utsträckning som idag. Går man däremot tillbaka ytterligare 100 år, alltså till början av 1800-talet, så såg det lite annorlunda ut. Då var landskapet öppnare och trädfattigt i de norra och mellersta delarna.

Huvudytan inom reservatet kan med utgångspunkt i den historiska markanvändningen grovt sett delas in i två delar. Det något högre liggande, nordvästra området utgörs på 1700- och 1800-talen av Joastorps centralt belägna inägor, innehållande åkermark och äng av relativt god kvalitet. Markerna längre mot sydost består på den äldsta kartan från 1754 av äng av sämre kvalitet och – längst i sydost – ytor som enligt lantmätaren Jacob Kanter inte längre är användbara till annat än bete. Av texten på själva kartan framgår att ”Änggjärdet” i sydost är kraftigt ljunggånget, *”bergig och med några Eketrä bewäxt”*. I textdelen står att området är *”odugelig til äng, men ther och hwar kan finnas litet bete till kreaturen”*.

Den centrala inägomarken vid Joastorp utgörs alltså av åkrar i årligt bruk (ensäde) och intilliggande slåttermarker. Åkermarken är stenig och allmänt besvärlig; den *”tåhl aldeles ingen torka, ej heller mycken wäta”*. De bästa åkrarna utgörs av ”medelmåttig sandmylla” som avkastar tredje kornet, det vill säga ger tillbaka tre tunnor på varje utsädd efter att nästa års utsäde frånräknats. Den sämsta jorden avkastar enligt lantmätarens uppgifter endast 1,5 korn. Som framgår av kartbilden, figur 3, är åkerytorna flikiga och till synes oregelbundna till formen. Flera av dem utgörs dock av långsmala ytor som går tillbaka på äldre markindelning som i hög grad bevarats i området.

Ängen närmast åkrarna på 1754 års karta beskrivs som ”ljung- och måslupen”. Den intilliggande ängsmarken i lägre terräng något söder om, är av sämre kvalitet men där omnämns en del ”buskasie och porssristufwor”. Uppgiften om buskage visar på det för Halland vanliga stubbskottsbruket. I den inledande, mer allmänna beskrivningen av ängen talas även om ”björk- och ahlebuskasie”. Där omnämns även ”några små eketrä”.

Joastorps marker brukas 1754 av två gårdar med sammanlagt tre hushåll. Den större gården med två åbor ligger vid karteringstillfället omedelbart nordväst om dagens ännu bebyggda tomt. Nordväst och norr om inägor löper den gamla landsvägen. De omgivande utmarken är närmast vidöppen, ”warandes mästa delen bergig och stenig samt med ljung öfwerlupen”.

veden får ligga kvar utan att städas undan, vilket är fallet i Joastorp.

I bergssluttningarna och runtom finner man en del intressanta kryptogamer som tex lunglav (NT), fällmossa och platt fjädermossa. Lunglaven vill ha ett halvöppet läge med hög och jämn luftfuktighet.

I de norra delarna i kanten till betesmarkerna finner man riktigt grova, spärrgreniga gamla ekar med mulmhål samt blommande träd och buskar som hagtorn, slån och apel. Här har inga insektsinventeringar gjorts men det är mycket möjligt att man skulle hitta spännande arter även här med tanke på artrikedomen i de södra delarna. Betesmarkerna är välhåvdade och utan igenväxning. Vid besök sommaren 2021 hittades ett par plantor av den rödlistade (VU) och fridlysta backsippan. Backsippan är betesgynnad och vill ha mer eller mindre öppna miljöer på torr och gärna sandig mark.

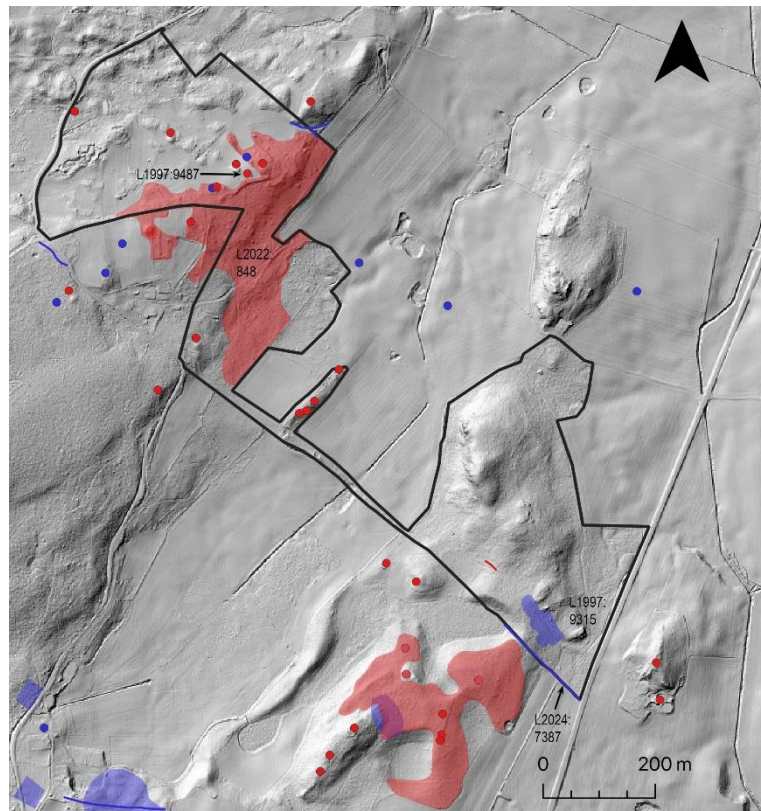
Geologiska värden

Området vilar på sandig morän och postglacial sandmark som har blivit kvar efter att havet dragit sig tillbaka genom så kallade svallningar. Berggrunden utgörs av en basisk granatamfibolit i SO vilket skulle kunna påverka artsammansättningen att bli något rikare. I NV utgörs berggrunden av granitisk gnejs som är en sur bergart.

Kulturhistoriska värden

Området berör gamla inägomarker vid Joastorp och Gödeby i Sibbarps socken. Här finns ett varierat innehåll av fornlämningar. Lämningarna domineras av fossil åkermark och förhistoriska gravar. Här finns en bred uppsättning lämningar som är typiska för den allmänt sett mycket fornlämningsrika bygden i Sibbarp och socknarna runt omkring. I såväl norra som södra delen av reservatet finns ett stort antal gravar av olika slag, där merparten torde vara från järnåldern. Ett antal monument i norr kan dock misstänkas ha ett ursprung i bronsålder. Förekomsten av hällristningar i form av skålgropar (L1997:9487) talar också för att området varit utnyttjat redan under bronsåldern för cirka 3000 år sedan.

Delar av den fossila åkermarken kan också ha börjat växa fram redan under bronsåldern. De fossila odlingslämningarna har emellertid i

Figur 4. Fornlämningskarta

första hand en medeltida prägel, det vill säga den avslutande brukningen ägde med stor sannolikhet rum under senare delen av medeltiden. Kanske övergavs åkermarken under 1300-talets stora kris, präglad av stora pandemier såsom Digerdöden.

Det stora fornåkerområdet L2022:848 är mycket innehållsrikt. Formerna utgörs av rösen, terrasskanter, hak och tydliga odlingsytor med varierande röjningsgrad. Utöver de tidigare omnämnda gravarna och skålgroparna finns här även flera hålvägar. Några röjningsrösen är relativt stora och kan möjligen vara gravar.

Figur 5. Fossil åkermark med terrasskanter. Foto: Pär Connelid

Den fossila åkermarken inom L2022:848 domineras i hög grad av en regelbunden parcellstruktur som går tillbaka på storskalig markplanering som genomfördes under senare delen av vikingatid eller tidig medeltid (cirka 1000–1200). Det geometriska mönstret framträder tydligast i den intensivt betade norra delen av fornlämningsområdet, där de enskilda ytorna i flera fall också varit i bruk relativt sent. De enskilda parcellerna avgränsas av både stensträngar och terrasskanter. Flera av terrasskanterna är över en halv meter höga. Parcellmönstret, som syns tydligt i höjddatan, har lagts ut mycket konsekvent och är synligt över praktiskt taget hela fornlämningen. Tegsystemet är orienterat i NV-SO. I norra delen, strax söder om skålgropsblocket L1997:9487, löper en uppemot 1,5 meter hög terrasskant som överlagrar den regelbundna parcellstrukturen. Låga terrasskanter och stensträngar ”tittar” här ut under den mäktiga terrasseringen och fortsätter ned i sluttningen mot sydost!

Figur 6. Skålgropsblock

Foto: Pär Connelid

I sydöstra delen av reservatet finns också ett mindre område med så kallade tegplöjda parceller från 1800-talets andra hälft L1997:9315. Formerna utgörs av 2–5 meter breda och uppemot en halvmeter höga, välvda tegar. Åkerformerna har uppkommit genom plogbruk, där jorden vänts in mot mitten av tegarna från två håll. De upptogs sannolikt efter laga skiftet på 1850-talet, då det aktuella markavsnittet fördes över från Gödeby till Joastorp. I den ”nya” gränslinjen mellan byarna löper en välbevarad gropavall. Jordvallen är omkring 1,5 m bred och 0,5 meter hög, med ett tydligt dike på södra sidan.

Biologiska kulturarvsvärden

Det biologiska kulturarvet är tydligt i Joastorp. Man ser det spritt i området i form av bland annat terrasskanter, fägata, fossil åkermark, odlingsrösen och grova vidkroniga ekar. Alla dessa är ett resultat av människans påverkan på naturen och landskapet. För att dessa värden ska leva vidare och synas är det viktigt att området fortsätter hävdas. Backsippan är också ett resultat av att man hållit markerna öppna genom åren och inte gödslat i någon större utsträckning.

Friluftsvärden

Området är mycket vackert och relativt enkelt att ta sig fram i på egen hand. I området finns ett par sträckor med brukningsväg som gör det smidigt att ta sig fram, det finns också en slinga som löper genom den sydöstra delen som startar på grannfastigheten. Det finns en busshållplats vid väg 154 precis där man svänger in till reservatet vilket gör det extra lätt att ta sig till området utan bil. Betesmarkerna där fägatan ingår är mycket vackra att besöka särskilt under blomningen på våren. Utöver den vackra naturen kan man också uppleva den rika kulturhistoriska miljön.

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena är ekskogarna med de arter av skalbaggar och kryptogamer som är knutna till dem samt resterna av det småskaliga kulturlandskapet med välbevarade spår av äldre tiders brukande.

2.4 Referenser

Bengtsson, E. och Simonsson, G. 1995 - 2003. Historiskt kartöverlägg. Kulturmiljö-

enheten, Länsstyrelsen i Hallands län.

Larsson, K. och Simonsson, G. 2003. Den halländska skogen – människa och mångfald. En underlagsrapport till en regional strategi för skogsskydd. Länsstyrelsen i Halland, Halmstad. Meddelande 2003:7.

Lindström, M. 2023. Inventering av skalbaggar i halländska ekskogar

Malmström, C. 1939. Hallands skogar under de 300 senaste åren. Meddelande från statens Skogsförsöksanstalt volym 31, sidorna 171 - 300.

Naturvårdsverket 2004. Kartering av skyddade områden. Kontinuerlig naturtyps-kartering. Rapport 5931.

Lantmäterimyndighetens arkiv, 1863-66 års laga skiftes karta över Gödeby, akt 13-SIB-80

Lantmäteristyrelsens arkiv, Riksarkivet, 1754 års karta över Joastorp, akt M51-10:1

Riksantikvarieämbetet 1996, Riksintressen för kulturmiljövården i Hallands län

Connelid, P. 2024. PM- kulturmiljö Tranehult. PM 2024-11-03

3. Skötsel av området

3.1. Generella riktlinjer

Död ved

Ingen ved av lövträd eller tall får föras ut från reservatet, utan den ska lämnas så att mängden stående och liggande död och döende ved ökar.

Gran

På sikt bör det inte finnas gran inom reservatet eftersom gran har negativ inverkan på värdena som reservatet avser att skydda. Gran konkurrerar ut lövträd, skuggar lövträdens stammar vilket gör att mossor, lavar och värmekrävande insekter får svårt att överleva samt påverkar områdets mark- och vattenkemi.

Prioriterade trädarter

Prioriterade trädarter är de som reservatet är satt för att skydda och sådana träd- och buskarter som man vill se mer av. Ek är den främst prioriterade trädarten men också lönn, lind och asp mm är viktiga för att öka heterogeniteten och för att tillgodose området med olika substrat. Blommande träd och buskar är viktiga för pollinatörerna och för andra nektarsamlade insekter, exempel på sådana kan vara hagtorn, slån, vildapel och rönn.

Veteranisering

Veteranisering kan utföras på lämpliga träd i de något yngre bestånden, främst skötselområde 2 men också vid behov i område 3. Veteranisering är en naturvårdsmetod där man på yngre eller medelålders träd med motorsåg eller annat redskap skapar skador, strukturer, substrat och mikromiljöer som normalt bildas i mycket äldre träd. Syftet är att påskynda utveckling av död ved och andra gynnsamma strukturer, samt att gynna uppkomsten av innanröta, röthål, savflöden och senvuxna träd.

Mulmholkar och ekoxekomposter

Uppsättning av mulmholkar bidrar till att på ett artificiellt sätt skapa miljöer som liknar

håligheter i trädstammar. Holkarna fylls med organiskt material som så småningom får mulmliknande struktur. På så sätt kan man överbrygga ett åldersglapp innan nästa generation ekar kan leverera sådana miljöer. Med samma syfte kan ekoxekomposter anläggas, dvs att i förtid erbjuda dödvedmiljöer genom att aktivt skapa sådana. Ekoxekomposter gynnar inte bara ekoxar utan även andra vedlevande insekter.

Hänsyn till kulturmiljöer

Vid alla typer av åtgärder ska hänsyn tas till kulturmiljöerna i området, igenväxning ska undvikas och inga röjningsrester får ligga på rösen och andra lämningar. I skötselområde 2 med skogsbete skapas luckor i trädskiktet och skogen ska till viss del glesas ut men ska i det stora hela fortsatt vara trädbevuxet.

Främmande arter

Om främmande arter upptäcks i reservatet, bör de bekämpas om de riskerar att påverka de naturvärden som reservatet avser att bevara. Bekämpning kan även ske om den främmande arten inte riskerar att påverka reservatets naturvärden men det finns nationellt eller internationellt intresse av att bekämpa arten, under förutsättning att det inte motverkar reservatets syfte.

Utsättning av arter

Det är tillåtet att sätta ut organismer i reservatet om det behövs för att öka en arts möjlighet till långsiktig överlevnad nationellt eller regionalt men endast om det inte motverkar reservatets syfte, och endast om arten är hotad enligt den nationella rödlistan.

3.2 Skötselområden

Reservatet är indelat i 3 skötselområden redovisade på skötselkarta sidan 17. Varje skötselområde utgörs av en eller flera avdelningar, där varje avdelning har likartad naturtyp och likartade beståndsegenskaper. Namngivningen av skötselområdena baseras på dominerande skötselåtgärd och målnaturtyp.

Skötselområde 1: Hävd - Betesmark

Avdelning: 4, 8

Areal: 6,6 hektar

Beskrivning: Äldre kulturpräglad betesmark med stark kulturhistorisk koppling med bland annat terrasskanter, fossil åkermark och odlingsrösen. Gamla, grova spärrgreniga ekar och lönnar med mulmhål står i kanterna och backsippa växer i en terrasskant. Hävden är mycket god utan igenväxning. Fägatan sträcker sig mellan de två större skogspartierna och är mycket bred och tydligt markerad i terrängen med inslag av apel och asp.

Mål: Öppen hävdad ekhagmark med inslag av andra grova lövträd samt blommande buskar och träd. Gamla vidkroniga träd och viss förekomst av död ved.

Åtgärder:

- Røjning av inväxande gran samt røjning av lövuppslag för att behålla den öppna hagmarkskaraktären. Gynna prioriterade träd- och buskarter och peka ut efterträdare till

de gamla grova träden.

- Betesdrift i hela området, om inte det är möjligt kan betet ersättas/kompletteras med betesputsning, slåtter och bränning. För att bedöma när betespåsläppet är lämpligt bör florin inventeras.
- Håll fornlämningar och kulturspår fria från igenväxning.
- Stängsling av betesmarken.

Figur 7 och 8. Betesmark med tydlig terrasskant samt välhävddad betesmark.

Figur 9. Välhävddad och vacker fägata

Skötselområde 2: Frihuggning –Skogsbete/Ekskog

Avdelning: 1, 2, 3, 5, 6

Areal: 11,9 hektar

Beskrivning: Betad skog som domineras av välvuxen äldre ek med inslag av bland annat lönn, ask, lind och fågelbär. I nordöstra delen av avdelning 6 finns ett mindre område med nyckelbiotop som utgörs av en sumpskog. Hela området betades fram till 80-talet sedan

pausades betet fram tills för några år sedan, området har sparsamt med igenväxning. Avdelning 1 är en avverkningsyta idag.

Mål: Öppen hävdad ekskog med inslag av annat löv så som ask, lind och lönn, utan gran och bok. Många gamla träd och förekomst av död ved. Solitära ekar, bryn och gläntor med blommande träd och buskar. Vid uteblivet bete är målet samma som område 3.

Åtgärder:

- Bete och stängsling, vid uteblivet bete sköts skogen som skötselområde 3.
- Frihuggning av enstaka solitära ekar och skapande av luckor i trädsiktet.
- Rövning av inväxande gran och bok vid behov.
- Skapa brynmiljöer med blommande träd och buskar.
- Plantering av ek vid behov (t.ex. i avd.1), även andra blommande träd och buskar kan sås/planteras för att gynna pollinatörer om förvaltaren finner det lämpligt. Hägn kan användas för att skydda sådd/plantering från bete.
- Veteranisering av ekar om förvaltaren bedömer det nödvändigt för arters överlevnad och för att överbrygga åldersglapp.
- Håll fornlämningar och kulturspår fria från igenväxning och vidta försiktighetsåtgärder vid nedtagning av träd för att hindra skador på dessa.

Figur 10. Betad skog, ekskog

Skötselområde 3: Rövning - Ekskog

Avdelning: 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Areal: 14,4 hektar

Beskrivning: Äldre näringsfattig ekskog med inslag av bok och andra lövträd. En del blommande buskar och träd i brynen. Gallring har skett för länge sedan i den södra delen. Måttligt uppslag av ekplantor. Rikligt med död ved främst stående men också liggande. Förekomst av lunglav, platt fjädermossa och rikligt med fällmossa. Fossil åkermark i de centrala delarna av området med flertalet stensättningar och odlingsrösen. Avdelning 14

består av triviallöv med ekinslag.

Mål: Ekskog med inslag av bok och annat löv samt blommande träd och buskar. Många gamla träd och riklig förekomst av död ved. Solbelysta gläntor och viss luckighet i trädskiktet. Avdelning 14 är fortsatt en blandlövskog.

Åtgärder:

- Rökning av inväxande gran och bokplantor vid behov. Rökning sker också i täta lövuppslag för att gynna prioriterade träd- och buskarter och för att motverka att träden blir för rakstammiga.
- Rökning för att skapa brynmiljöer och solbelysta stammar vid åkerkanter.
- Plantering av ek vid behov, även andra blommande träd och buskar kan sås/planteras för att gynna pollinatörer om förvaltaren finner det lämpligt. Hägn kan användas för att skydda sådd/plantering från bete.
- Håll fornlämningar och kulturspår fria från igenväxning.
- Veteranisering av ekar om förvaltaren bedömer det nödvändigt för arters överlevnad och för att överbrygga åldersglapp.
- Skötselmetoder såsom luckhuggning och skapande av ljusbrunnar får användas för att göra skogen flerskiktad och möjliggöra föryngring av eken.
- Om förvaltaren bedömer det möjligt och av värde kan delar av området stängslas och betas, framförallt de låglänta delarna.

4. Friluftsliv och turism

Beskrivning

Joastorp är ett vackert och enkelt område att besöka och ta sig fram på egen hand. Det vackra odlingslandskapet med sina terasskanter, många odlingsrösen samt en ovanligt bred och ståtlig fägata gör området väl värt ett besök, men man får ta hänsyn till de betande djuren. Ekskogarna är vackra och bjuder på en mer kuperad terräng i söder. Idag går en stig genom området som startar vid Joastorps B&B på grannfastigheten och det finns ett par skogsvägar som man kan använda för att lättare ta sig fram.

Att ta sig hit

Med kollektivtrafik: buss 555 från Falkenberg och Ullared, hållplats vid infarten till reservatet från väg 154.

Man kan också ta sig hit med bil och parkera på parkeringen i området.

Mål

Friluftsliv och rekreation grundat på allemansrätten ska kunna bedrivas. Det ska finnas en parkeringsplats och en informationsskylt som informerar om reservatets naturvärden,

kulturrehistoria och möjligheter till friluftsliv.

Åtgärder

- Anläggning av parkering i avdelning 13, mellan avdelningarna 9 och 10
- Uppsättning av informationsskylt vid parkeringen och vid behov på fler ställen.

5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

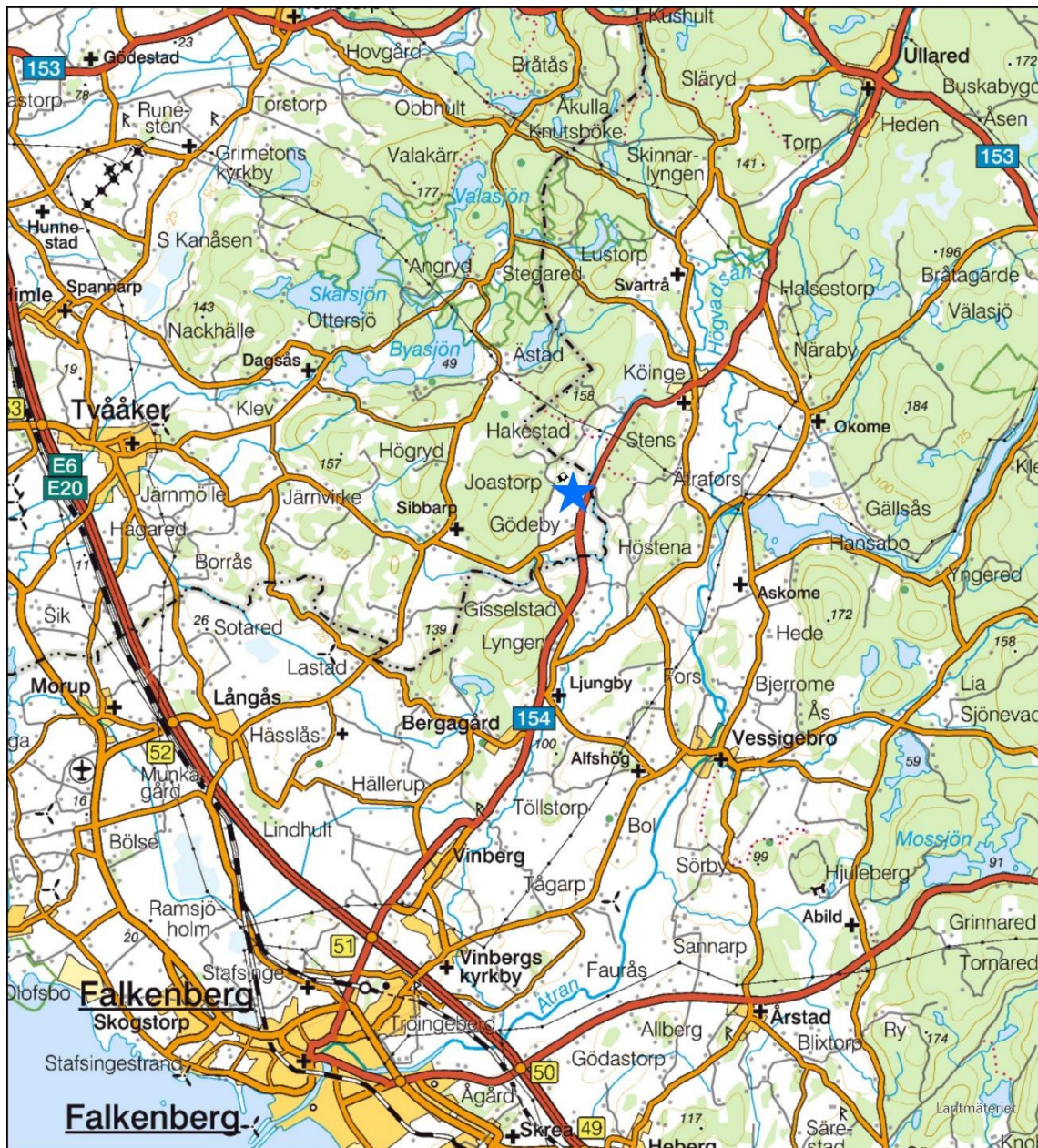
Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prioritet	Finansiering
Röjning av gran	Vid behov	Alla	1	Vårdanslaget
Röjning av bokuppslag	Vid behov	Alla	3	Vårdanslaget
Plantering eller sådd av ek eller annat löv	Vid behov	2, 3	2	Vårdanslaget
Informationsskylt, uppsättning och underhåll	Inom 5 år	3	1	Vårdanslaget
Veteraniseringsåtgärder	Vid behov	2, 3	2	Vårdanslaget
Frihuggning av solitära ekar	Vid behov	Alla	1	Vårdanslaget
Utmärkning av reservatets gränser	Snarast	Yttergränser	1	Vårdanslaget
Anläggning av parkeringsplats	Vid behov	3		Vårdanslaget
Bete, slåtter eller bränning	Årligen	1, 2	1	Vårdanslaget
Uppsättning mulmholkar, ekoxekomposter	Vid behov	Alla	3	Vårdanslaget

7. Kartor

7.1 Översiktskarta

★ Reservatets placering

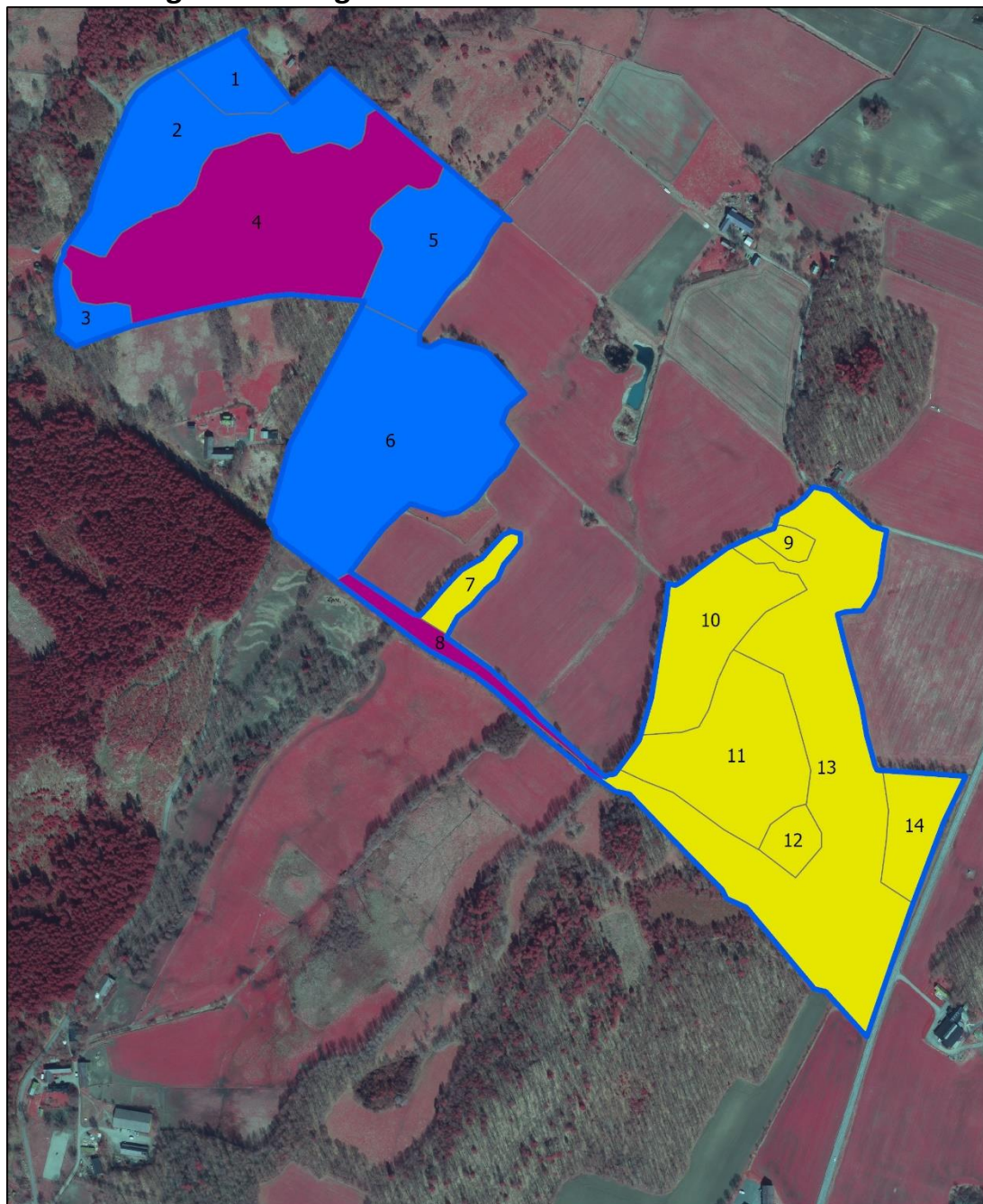
0 5 10 Kilometer

© Naturvårdsverket
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

7.2 Skötselkartor

Siffrorna anger avdelningsnummer

Skötselområden

- 1 Hävd - Betesmark
- 2 Frihuggning- Skogsbete/Ekskog
- 3 Røjning - Ekskog

0 250 500 Meter

© Naturvårdsverket
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

Skötselavdelningar 1 - 14

4, 8 Hävd - Betesmark

1-3, 5-6 Frihuggning - Skogsbete/Ekskog

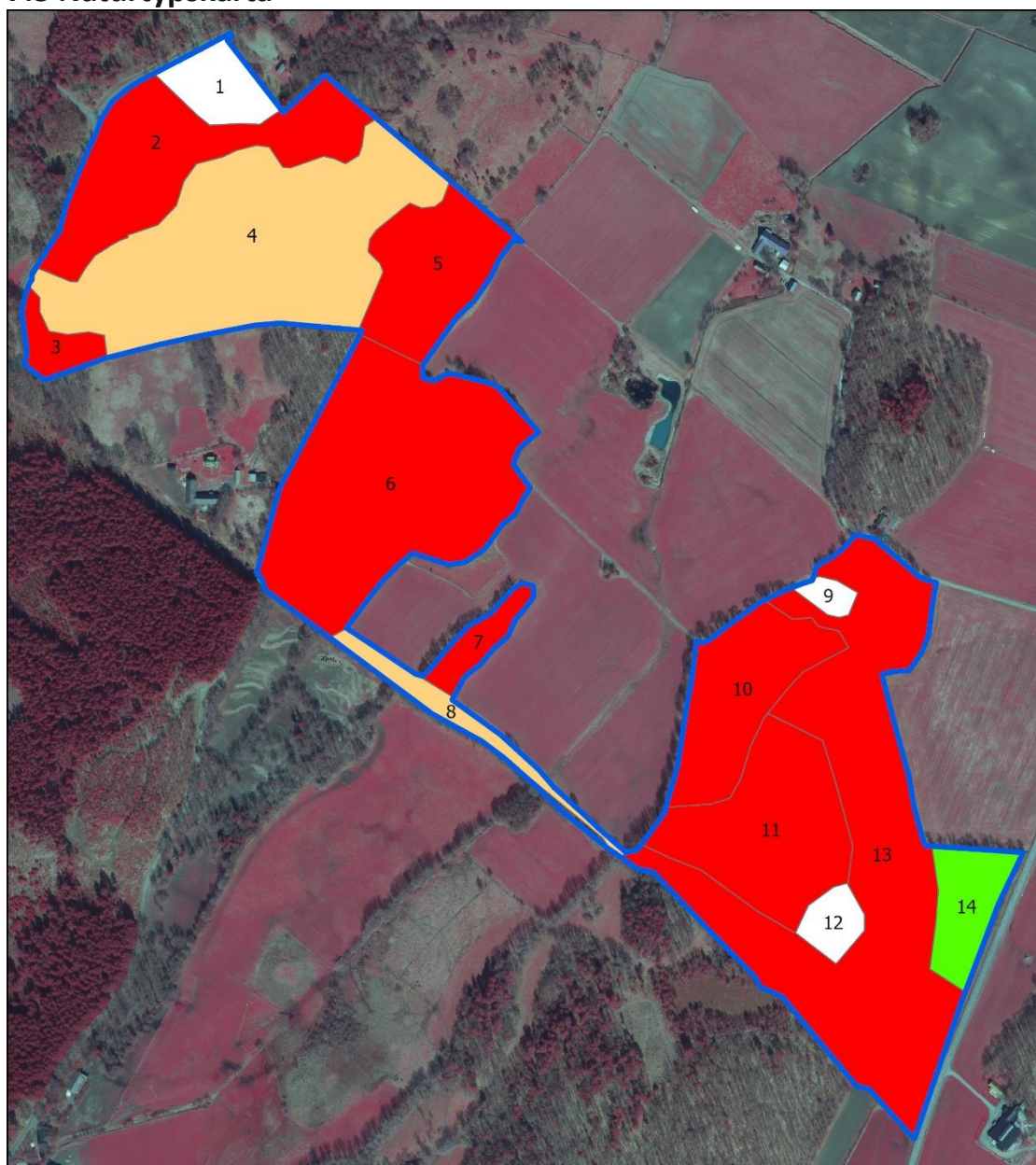
7, 9-14 Røjning - Ekskog

0 250 500 Meter

© Naturvårdsverket
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

7.3 Naturtypskarta

Naturtyp

Triviallövskog

Ädellövskog

Temporärt ej skog

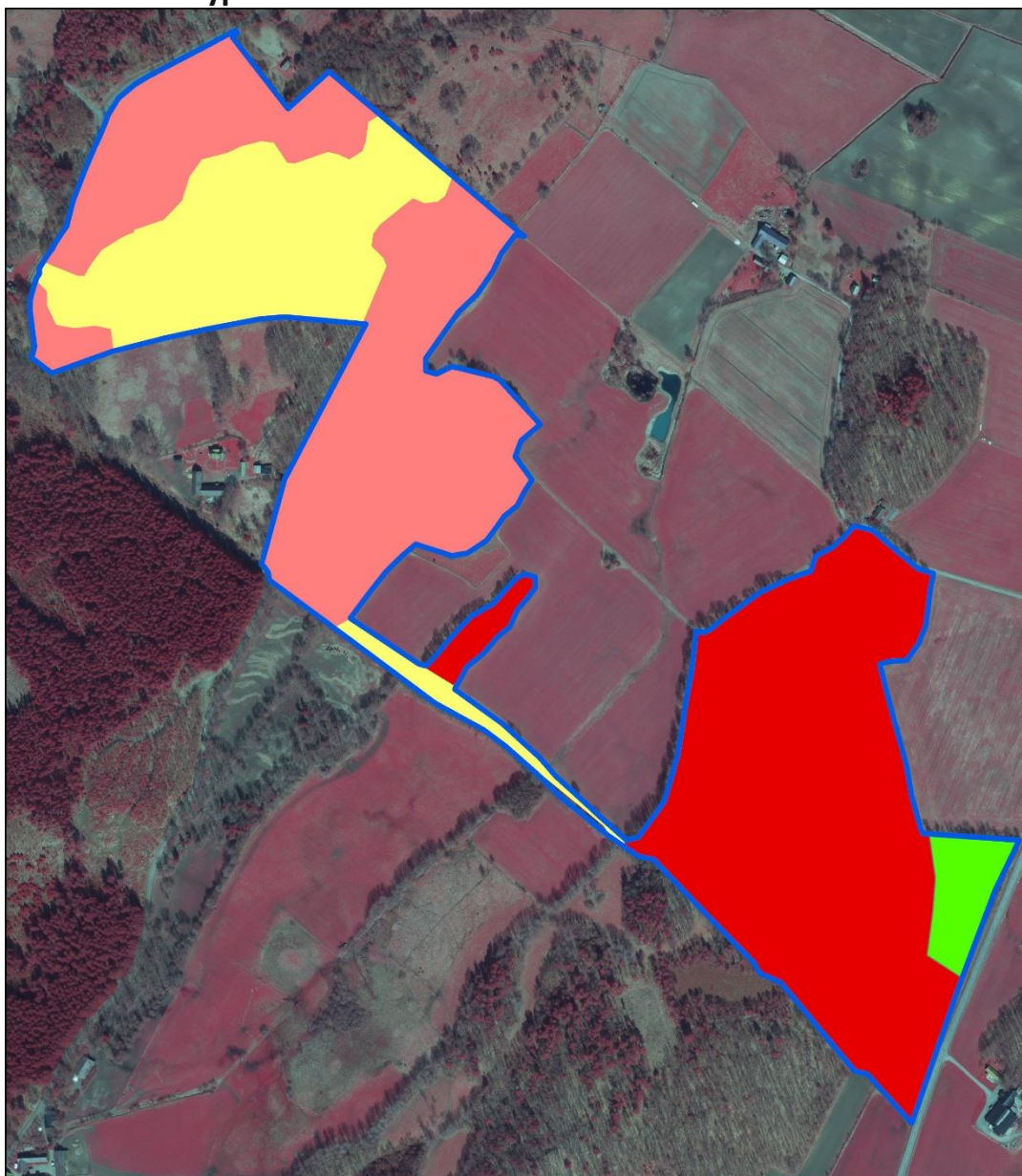
Öppen vegetationstäckt mark

0 250 500 Meter

© Naturvårdsverket
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

7.4 Målnaturtypskarta

Målbild

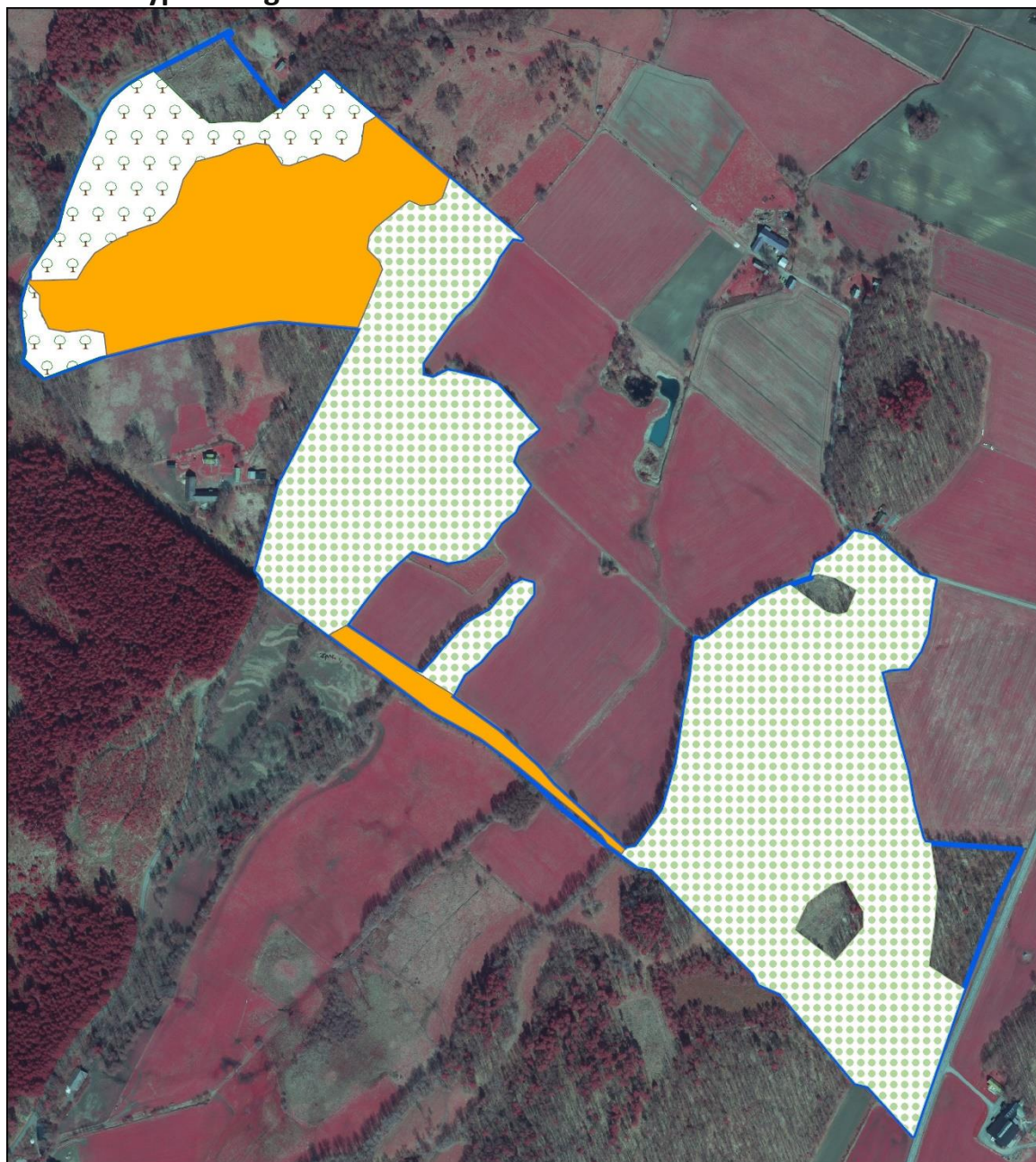
- Betesmark
- Ekskog
- Skogsbete/ekskog
- Triviallöv med ekinslag

0 250 500 Meter

© Naturvårdsverket
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

7.5 Naturtyper enligt Natura 2000

Natura 2000 naturtyp

- 6270 Silikatgräsmark
- 9070 Trädklädd betesmark
- 9190 Näringsfattig ekskog

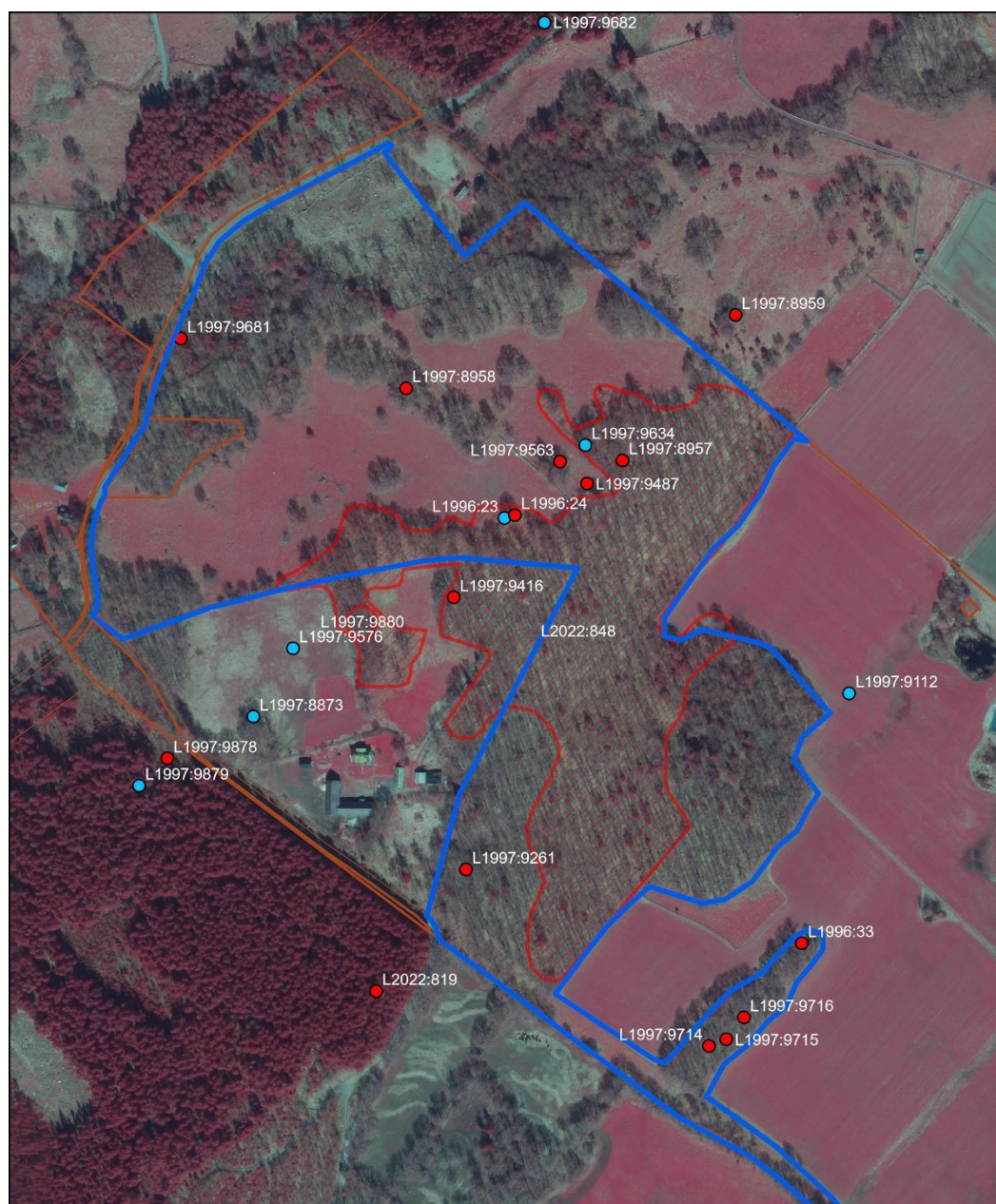
0 250 500 Meter

© Naturvårdsverket
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

7.6 Historisk karta

Se information om en del av fornlämningarna på sidan 8

Fornlämningar i och intill norra delen av reservatet

RAÄ Lämningar
(KMR) punkt

- Fornlämning
- Övrig kulturhistorisk lämning

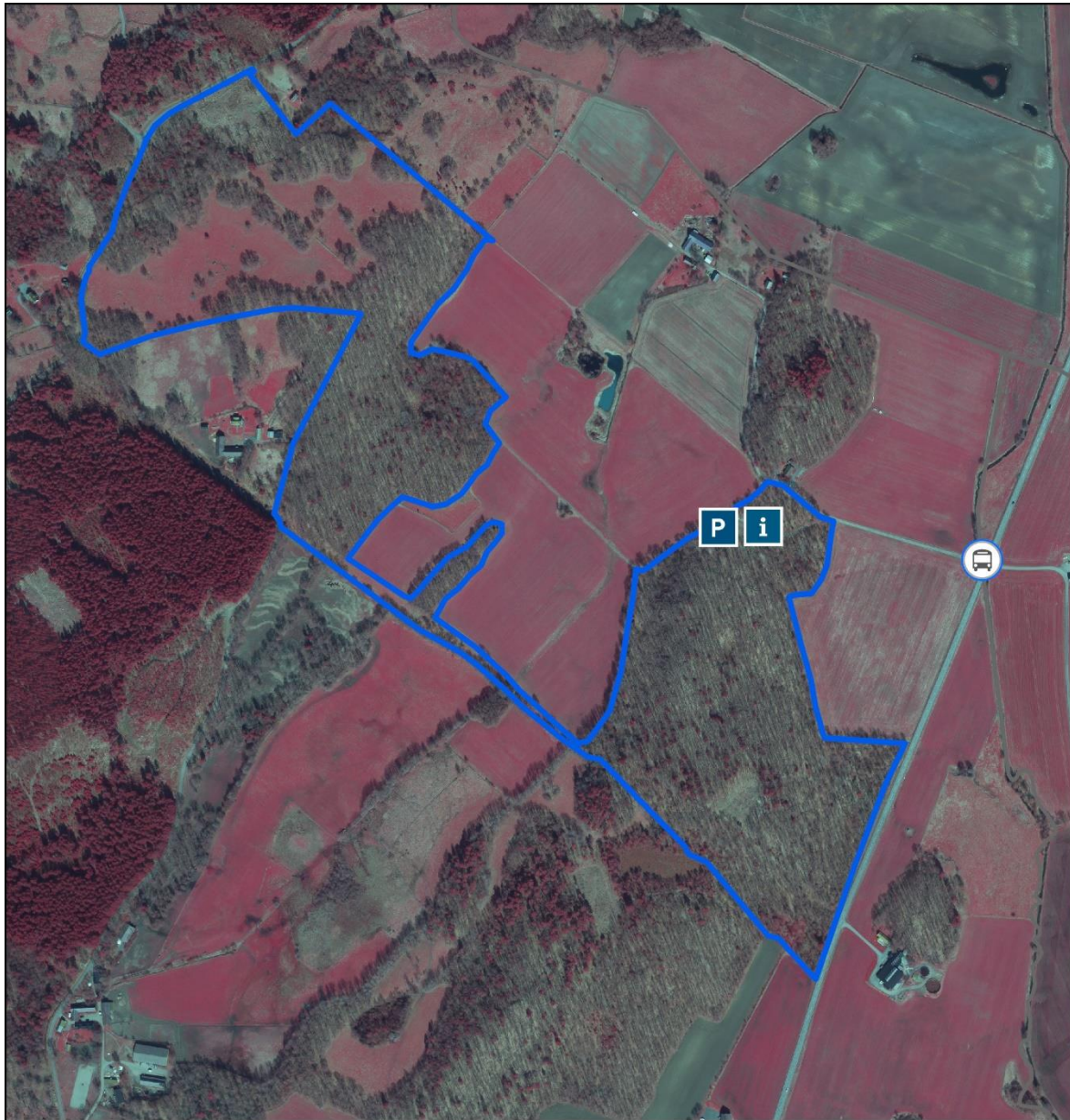
RAÄ Lämningar
(KMR) yta

- Fornlämning
- Övrig kulturhistorisk lämning

0 75 150 Meter

7.7 Friluftsliv

Friluftsliv

 Busshållplats

 Information

 Parkering

0 250 500 Meter

© Naturvårdsverket
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland

Förteckning över rödlistade och regionalt intressanta arter som har påträffats i eller nära Joastorps naturreservat i Varbergs kommun, Hallands län

Rödlistade arter indelade i kategorier baserade på artens risk att försvinna från Sverige enligt "Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU ArtDatabanken". Beteckningen regionalt intressant används av Länsstyrelsen i Halland och anger att arten har ett värde för naturvården regionalt, ex. ovanliga arter och signalarter.

Uppgifterna är hämtade från www.artportalen.se samt övriga databaser inom Svenska Lifewatch (www.svenskalifewatch.se). Utöver uppgifterna nedan finns det sannolikt ytterligare rödlistade eller regionalt intressanta arter i området, som ännu inte observerats eller som ej kommit till Länsstyrelsens kännedom.

Totalt i området finns uppgifter om 9 rödlistade och 31 regionalt intressanta arter.

Svenskt artnamn	Vetenskapligt artnamn	Grupp	Kommentar
Sårbar (VU)			
stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	Fåglar	2007
vanlig backsippa	<i>Pulsatilla vulgaris</i>	Kärlväxter	2023
Nära hotad (NT)			
sexfläckig blombeck	<i>Anoplodera sexguttata</i>	Skalbaggar	2022
sexfläckig bastardsvärmare	<i>Zygaena filipendulae</i>	Fjärilar	2008
grynig filltav	<i>Peltigera collina</i>	Lavar	1996
lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lavar	2023
glansskenknäppare	<i>Xylophilus corticalis</i>	Skalbaggar	2022
mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	Fåglar	2007
spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	Fåglar	2024
Regionalt intressant			
röd glada	<i>Milvus milvus</i>	Fåglar	2009
stenskvätta	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Fåglar	2007

Svenskt artnamn	Vetenskapligt artnamn	Grupp	Kommentar
gröngöling	<i>Picus viridis</i>	Fåglar	2007
rostfläck	<i>Arthonia vinosa</i>	Lavar	1996
stor knopplav	<i>Mycobilimbia pilularis</i>	Lavar	1996
platt fjädermossa	<i>Alleniella complanata</i>	Mossor	1996
fällmossa	<i>Antitrichia curtipendula</i>	Mossor	2020
skuggsprötmossa	<i>Eurhynchium striatum</i>	Mossor	2020
klippfrullania	<i>Frullania tamarisci</i>	Mossor	2020
guldlockmossa	<i>Homalothecium sericeum</i>	Mossor	1996
västlig hakmossa	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	Mossor	2020
krushättemossa	<i>Ulota crispa s.lat.</i>	Mossor	2020
vittandad ulota	<i>Ulota drummondii</i>	Mossor	2020
ekgrenbrunbagge	<i>Conopalpus testaceus</i>	Skalbaggar	2022
bålgetingfuktbagge	<i>Cryptophagus micaceus</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Dorcatoma chrysomelina</i>	Skalbaggar	2022
robust tickgnagare	<i>Dorcatoma robusta</i>	Skalbaggar	2022
ekbarkborre	<i>Dryocoetes villosus</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Enicmus rugosus</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Epuraea neglecta</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Euplectus bescidicus</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Glischrochilus quadriguttatus</i>	Skalbaggar	2022
glansknäppare	<i>Hypoganus inunctus</i>	Skalbaggar	2022
tjockhuvad skenknäppare	<i>Melasis buprestoides</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Meligethes ochropus</i>	Skalbaggar	2022
större kamskenknäppare	<i>Microrhagus lepidus</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Mycetochara maura</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Prionocyphon serricornis</i>	Skalbaggar	2022
bålgetingkortvinge	<i>Quedius dilatatus</i>	Skalbaggar	2022
	<i>Rhizophagus cribratus</i>	Skalbaggar	2022
väddsandbi	<i>Andrena hattorfiana</i>	Steklar	2008

Yttranden och Länsstyrelsens svar

Varbergs kommun

Varbergs kommun har inget att erinra mot förslaget till beslut oh skötselplan för Joastorps naturreservat.

Reservatsområdet berör inte kommunalt markinnehav eller kommunala planeringsintressen. Del av området ingår i kommunens naturvårdsprogram (nr 17 Joastorp) och är bedömt till klass II (mycket höga naturvärden). Värden som lyfts fram i naturvårdsprogrammet är framför allt knutna till de hävdade och trädbeklädda kulturbetesmarkerna. Området ingår även i riksintresse kulturmiljövård enligt 3 kap 6§ miljöbalken (Ätradalen).

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen noterar remissvaret.

Hallands botaniska förening

Hallands botaniska förening har inget väsentligt att tillägga.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen noterar remissvaret.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag och ställer oss positiva till att reservatet bildas.

Skogsstyrelsen har inte läst skötselplanen.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen noterar remissvaret.

Polismyndigheten

Lokalpolisområde Varberg har inget att erinra och ser positivt på ett nytt naturreservat i vår kommun.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen noterar remissvaret.

E.ON

Inställning

E.ON tillstyrker förslag till beslut om naturreservat under förutsättning att nedanstående yrkanden om ändringar i föreskrifter införs, i annat fall motsätter sig E.ON förslaget till beslut.

Yrkanden

Att det i undantagen från föreskrifter framgår att:

- Normalt underhåll omfattas av akut och skogligt underhåll
- Tillåter motordrivna maskiner i, till och från ledningsstråket, även innefattande parkering av fordon
- Akuta åtgärder får ske men att samråd/meddelande till Länsstyrelsen kan ske i efterhand
- Det ska framgå i föreskrifterna att förändring av elnätet får tillståndsprövas
- Toppning och beskärning utanför skogsgatan inte ska vara tillståndspliktigt
- Drönare är tillåtet vid ledning vid besiktning

Bakgrund till yrkande

Inom det föreslagna naturreservatsområdet har E.ON markförlagd låg- och mellanspanningskabel i osäkert läge, samt lågspänningsluftledning, se bifogad karta.

Kraftledningen omfattas av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter, ELSÄK-FS 2022:1. Starkströmsföreskrifterna reglerar bland annat ledningskonstruktion, höjd över mark, avstånd från ledning till byggnad, brännbart upplag, parkeringsplatser, tillfartsvägar med flera verksamheter. För luftledningens bibehållande måste vi kunna utföra kontroll och skötseln enligt ELSÄK-FS 2008:3 inklusive ändringar i ELSÄK-FS 2010:3.

Underhåll/Röjning och reparation

E.ON noterar på sidan 9 i förslag om beslut textstycket att "inom reservat kan t ex underhåll av ledningsgator eller vägar omfattas av samrådsplikt". För att säkerställa ellagens krav på säkra, tillförlitliga och effektiva elleveranser (3 kap. 1 § ellagen) måste E.ONs underhåll av elledningar även fortsättningsvis kunna genomföras och bedrivas på ett rationellt och kostnadseffektivt sätt.

Bestämmelserna i naturreservatsföreskrifterna får inte utgöra hinder för vårt framtida, planerade och regelbundna skogliga underhåll av ledningsgatan, vilket t.ex. omfattar röjning

och fällning av farliga kanträd. E.ON måste kunna utföra ett normalt skogligt underhåll inom en skogsgata på: 4-6 meter för en 0,4 kV luftledning.

E.ON måste utöver detta kunna ta bort enstaka, för ledningen, farliga träd utanför skogsgatan. Vid kabel- och linjefel eller andra typer av fel är det nödvändigt att få reparera ledningen. För att kunna utföra nödvändig drift och nödvändigt underhåll samt reparation av ledningarna är det en förutsättning

att motordrivna maskiner kan framföras i samt till och från ledningsgatan och ledningsstråket. Detta innebär att schaktning/grävning måste få utföras där reparation och underhåll krävs. E.ON noterar att det är förbjudet att ta bort dött träd. E.ON kan lämna fällda träd under förutsättning att E.ON inte hålls ansvariga för skogsskyddet. Med hänsyn till det ovan framförda är det viktigt att det tydligt framgår av föreskrifternas undantag att körning men även parkering får ske för underhåll av ledningarna.

Samråd

Reparationsåtgärder på en kraftledning kan vara av akut karaktär. Avbrott kan innebära påtaglig påverkan på människors säkerhet och välbefinnande och måste därför åtgärdas omedelbart. Enligt ellagen får dessutom elavbrott inte vara längre än 24 timmar. Vid sådana tillfällen är ett tillstånds- eller dispensförfarande inte lämpligt. Vid akuta åtgärder vill därför E.ON att det i beslutshandlingarna kompletteras med att samråd kan ske efter att arbetet inletts.

Anslutningsplikt

Om det i framtiden blir aktuellt med förändring av elnätet och/eller nyanslutning inom eller i närheten av området, bör det framgå i reservatföreskrifterna att förändring av elnätet får tillståndsprövas. När en begäran om utökning av elnätet görs har E.ON anslutningsplikt och kan inte neka en anslutning till elnätet.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen har kompletterat med ett undantag (e, sid 4 i beslutet) för drift och underhåll av ledningar som medger den drift och underhåll som är nödvändig för att kunna behålla elsäkerheten, och som E.ON är ålagd att genomföra. Vi har genom en fotnot förtydligat att det är tillåtet att köra och parkera, och att fälla och beskära träd men att detta endast får göras i den utsträckning det är nödvändigt för elsäkerheten.

Vad gäller möjlighet att utföra akuta åtgärder så har Länsstyrelsen kompletterat med ytterligare undantag (d, sid 4 i beslutet).

Det finns inget förbud mot att flyga drönare.

Länsstyrelsen anser att nya ledningsdragningar i naturreservatet kan medföra stor påverkan på naturvärdena och att en sådan åtgärd bör kräva dispens.

SiDnet

Vi, SiDnet har en stamfiberledning i området sedan 2007 som driftar en stor del i Gödeby. Som ledningsägare behöver vi kunna göra snabba åtgärder ifall något händer.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen har kompletterat med ett undantag (e, sid 4 i beslutet) för drift och underhåll av ledningar som medger den drift och underhåll som är nödvändig för SidNet. Vi har genom en fotnot förtydligat att det är tillåtet att köra och parkera, och att fälla och beskära träd men att detta endast får göras i den utsträckning det är nödvändigt för elsäkerheten.

Vad gäller möjlighet att utföra akuta åtgärder så har Länsstyrelsen kompletterat med ytterligare undantag (d, sid 4 i beslutet).

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig över remissen men hänvisar till bilagan i stället.

Bilaga

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har sedan 1858 haft i uppdrag att kartlägga berggrund, jordarter och grundvatten i landet. Den geologiska basinformationen som SGU tar fram används i samhället av kommuner, länsstyrelser, andra statliga myndigheter, prospektörer och universitet m.fl. SGU har i regeringsuppdrag från 2024 att särskilt kartlägga malmpotentiella områden i landet. I regeringsuppdraget ingår undersökning och kartläggning av malmpotentiella områden samt inventering av mineralfyndigheter (inkl. äldre gruvhål).

SGU:s kartläggning innebär i regel kartering av berggrund (viss provtagning och stenknackning), geokemisk provtagning (ca 2 prover per kvadratkilometer) och/eller geofysiska mark- eller flygmätningar. Dessa metoder ger obefintlig eller försumbar skada på mark och omgivning.

För att underlätta SGU:s arbete och minska länsstyrelsens administrativa börda är det önskvärt att det tydligt framgår av reservatsföreskrifterna att denna typ av verksamhet, när den utförs av statlig myndighet med uppgift att undersöka landets geologiska beskaffenhet, ska tillåtas. Generellt så är dessa undersökningar inte av en sådan art som strider mot det naturbevarande syftet med reservatet. Vi anser att det är nödvändigt att ett sådant undantag finns i föreskrifterna.

SGU avstyrker reservatsbildningar i områden där det finns utpekade fyndigheter av riksintresse enligt 3 kap. 7 § miljöbalken. SGU avråder starkt från reservatsbildningar när de ligger i väl undersökta områden med tidigare känd malmpotential. SGU avråder från reservatsbildningarna i områden där det finns gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncessioner enligt minerallagen. SGU anser att införande av sådana naturreservat kommer att fragmentera och

sannolikt försvåra, eventuellt omöjliggöra, framtida eventuell utvinning i berörda områden, och det starkt negativt påverkar viljan att prospektera.

SGU vill också ta tillfället i akt att uppmärksamma länsstyrelsen på att enligt EU:s förordning om kritiska råvaror (Critical Raw Materials Act, CRMA) som trädde i kraft 23 maj 2024, ställer krav på ökad kartläggning och utvinning av kritiska råvaror i medlemsstaterna, i syfte att minska sårbarheten och öka försörjningsberedskapen i Sverige och i EU. Sveriges berggrund har en stor potential för att hitta och utvinna de kritiska råvaror som EU har listat. Detta är ett intresse som måste beaktas i ert fortsatta arbete.

Länsstyrelsens kommentar:

Länsstyrelsen förstår och respekterar behovet av att kunna kartlägga berggrund, jordarter och grundvatten i landet. När det gäller Joastorps naturreservat så finns det inget generellt förbud mot undersökningar. Undersökningar som strider mot reservatets föreskrifter kan få genomföras om den som vill utföra dem ansöker om tillstånd hos Länsstyrelsen (se föreskrift C8).

Tillstånd kan dock endast ges om en ansökt åtgärd inte riskerar att skada reservatets värden eller motverka dess syfte. Enligt SGU:s egen bedömning är undersökningarna generellt inte av sådan art att de strider mot det naturbevarande syftet med reservaten. Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att nuvarande föreskrifter för Joastorps naturreservat på ett ändamålsenligt sätt skyddar reservatets naturvärden samtidigt som de öppnar upp för undersökningar.

Länsstyrelsen har inte fått några indikationer på att området skulle vara ett malmpotentiellt område eller att där skulle finnas några värdefulla mineralfyndigheter. Det ligger inte inom område av riksintresse enligt 3 kap. 7 § miljöbalken. Det finns inte något gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncession enligt minerallagen i detta område.